GAZETA KRAKOWSKA

Nro 81.

z KRAKOWA dnia 10 PAŹDZIERNIKA 1824 roku w NIEDZIELĘ.

Z *Petersburga d. 3 Września d. K.*

(*Z Kuryiera Litewskiego.*)

W Sobotę dnia 30 Sierpnia, iako w dzień Wysokich Imienin Nayiaśnieyszego Cesarza Jegomości, Wielkiego Xiążęcia Alexandra i uroczystości orderu S. Alexandra Newskiego, uroczysta processyia z Kościoła katedralnego Nayświętszey Panny Kazańskiey udała się do Kościoła S. Alexandra Newskiego. Dway Kawalerowie tego orderu, dway Senatorowie, i Urzędnicy, od różnych dykasteryów wyznaczeni, szli za tą processyią. NN. Cesarzowe, po przyięciu składanych w pałacu Tauryckim powinszowań przez osoby znakomitsze płci oboiey, udały się do Kościoła S. Alexandra Newskiego, w towarzystwie J. C. W. Wielkiego Xięcia Michała, a za NN. Osobami, Damy i Kawalerowie dworu. NN. Cesarzowe i J. C. W. przyięci byli u drzwi Kościoła przez Nayprzewielebnieyszego Metropolitę Serafima i duchowieństwo wyższe, z krzyżem i wodą święconą, potem weszły do Kościoła w którym spoczywaią relikwiie S Alexandra Newskiego. Mszą S. celebrował Przenaywielebnieyszy Metropolita, w assystencyi wyższego duchowieństwa. Po skończonem nabożeństwie, NN. Cesarzowe i J.C.W. raczyli wstąpić do apartamentów Przenaywielebnieyszego Metropolity, który miał honor ofiarować Im śniadanie zwyczayne. Potem NN. Cesarzowe i J. C. W. powrócili do pałacu Tauryckiego, gdzie dany był wielki obiad, na którym znaydowały się osoby znakomite płci oboiey.

Wszyscy członkowie Ciała dyplomatycznego znayduiący się w Petersburgu, udali się do Kościoła S. Alexandra Newskiego, gdzie słuchali nabożeństwa i obecni byli na śpiewanem *Te Deum*, które we wszystkich Kościołach tey stolicy, również spiewane było. Wieczorem miasto całe było oświecone.

Gazeta Petersburgska zawiera doniesienie o dalszey podróży J. C. Mści, iak następuie:

Jego Cesarska Mość przybył dnia 19 z. m. o godzinie 9tey wieczorem do miasta Bieloy, gdzie przenocowawszy, nazaiutrz dnia 20 o godzinie 9tey zrana, w pożądanym stanie zdrowia wyiechał traktem do Rżewa, i stanął tam tegoż

dnia o godzinie 6tey wieczorem. Wiezdzaiącego do miasta u rogatek spotkał Horodniczy, a przed domem obywatela Bazylego Pojarkowa, przygotowanym na pobyt Monarchy, powitało zgromadzenie obywateli miasta; po zmianie koni udał się Nayiaśnieyszy Pan o godzinie 7mey w dalszą podróż na trakt do miasta Zubcowa, a ztamtąd do miasta Starycy, gdzie stanąwszy o północy dnia 20stego t. m. miał nocleg. U rogatek miasta powitał Monarchę Horodniczy Tombaczew, a przed domem Kupców Atanazego i Fedora Filipowych, do którego Jego Cesarska Mość przybyć raczył, Głowa miasta ze znakomitszemi obywatelami. Miasto Staryca dnia 20 od godziny 9tey wieczorem do godziny 2giey z północy było oświecone. Nazaiutrz o godzinie 8mey zrana wyiechał Nayiaśnieyszy Pan w pożądanym stanie zdrowia na trakt do miasta Wołokołamska, i miał nocleg w Borowsku, zkąd nazaiutrz o godzinie 8mey zrana udał się w dalszą podróż na trakt do Zarayska.

Z Paryża d. 22 Września.

Wczoray pracował Król z Hr. Villele. Wszystkie przez zmarłego Króla z listy cywilney wyznaczone pensyie zostały tymczasowo przez teraźnieyszego Monarchę zatwierdzone.

Przewiezienie ciała zmarłego Króla do kościoła St. Denis iutro nastąpi.

Teatry i mieysca publiczney zabawy, tudzież muzeum poiutrze otworzone zostaną.

Wspaniały nowy gmach giełdy będzie wkrótce ukończony i iak sądzą w święto Karola S. dla publiczności otworzony.

Wiele z woysk naszych nad granicą Hiszpańską stoiących, przeszły iuż rzekę Bidassao, i oczekiwanych ieszcze iest kilka pułków, które zmocnić maią osadnicze woysko nasze. W Baionie urządzono lazaret na 2000 chorych. Zdaie się więc, iż pobyt woyska Francuzkiego w Hiszpanii będzie na nowo przedłużony.

Czyniąca na morzu obroty eskadra pod dowodztwem Viceadmirała Barona Duperré, odpłynęła d. 26 Lipca z Kadyxu i w dobrym stanie d. 18 b. m. powróciła do Tulonu.

Gazeta Francyi umieściła list z Limy pod d. 15 Czerwca, podług którego w nader dobrem stanie znaydowała się sprawa roialistów w Peru. Okręty Azyia i Descubierta stały w porcie Callao z wielkiemi zapasami żywności i potrzebami woiennemi. Siła morska niepodległych iest prawie żadna. W naycelnieyszych miastach został Król udzielny ogłoszony. Laserna i Cantarac opanowali Truxello i nawet w Quito nastąpiło poruszenie za Królem Ferdynandem. Jeżeli Guaiquil i Pasto poydą za tem przykładem, tędy nietylko Peru, ale nawet Boliwar z woyskiem swoim dostaną się w ręce Hiszpańskie.

— Dnia 23. —

Wczoray w południe prezydował Król na radzie Ministrów, która dwie godziny trwała, a w wieczór pracował z różnemi Ministrami.

W poniedziałek, iak głoszą odprawić Król ma wiazd swóy konno do Paryża w towarzystwie Delfina i Xiążąt pokrewnych. J.K.M. wysiędzie naprzód do Kościoła P. Maryi.

Xiążęta Orleanu i Burbon otrzymali tytuł Królewskich Wysokości,

Na maiący dziś nastąpić wywóz ciała zmarłego Króla do kościoła St. Denis, wszystkie ulice przez ktore orszak poydzie zostały ieszcze wczoray po południu oczyszczone. O godzinie 3 kwadranse na 10 w wieczór 101 wystrzałów z dział i odgłos wszystkich dzwonów zapowiedzą rozpoczęcie się exportacyi. Przodem póydzie oddział żandarmów, sztab osady, do którego przyłączą się wszyscy obecni tu officerowie, gwardyia narodowa, pół szwadrona wyborowych żandarmow, 3 bataliiony piechoty, kompaniia podofficerów, dwa szwadrony lekkiey jazdy gwardyi, 60 konnych artylerzystów z iedną batteryią i dwiema bataliionami pieszey gwardyi. Woyskowy ten orszak zakonczy 6 żałobnych chorągwi gwardyi narodowey przez officerów niesionych i dwa bataliiony teyże gwardyi. Potem poydą deputacyie od Szkół Królewskich, do których przyłączą się officerowie urlopowani i bez służby zostaiący; daley 400 ubogich z pochodniami, Xięża ze świecami, iedenaście powozów ieden za drugim idących, w których siedzieć będzieć ośm wielkokrzyżowych kawalerow orderów Krolewskich, 4 Marszałków, 4 Parów, za któremi poiadą Dwory Delfina, Xiążąt Orleanu i Burbon, za temi zaś poydą Dworzanie Królewscy, dwoch przybocznich gwardyiakow, ieden paź i dwóch koniuszych; powoz z Delfinem, i Xiążętami Orleanu i Burbon, otoczony offiicerami gwardyi; drugi powoz z Wielkim Jałmużnikiem trzymaiącym Serce Królewskie, Wielkim Podkomorzym i iednym z Królewskich Jałmużników; 12 paziów, zbroyni heroldowie, Mistrz obrzędów i 4 przybocznich gwardyiaków zamykaią ten oddział, za którym poydzie karawan z ciałem. Cztery końce całunu niesie 4 Jałmużników; po prawey i lewey stronie idzie liberyia Krolewska i przed niemi po każdey stronie 3 szlacheckich honorowych gwardyiaków. Po obu bokach idzie 40 gwardyiaków pieszych, a za karawanym iadą konno 5 koniuszych, 2 kapitanów gwardyi i Major-jenerał gwardyi. Potem idzie kilka bataliionow różney broni, iak na początku orszaku, i powozy dla powrotu różnych urzędników, a oddział zandarmów kończy orszak. Podczas exportacyi co 5 minut następować będzie wystrzał z działa.

Dziennik Codzienny zapewnia, iż bite pod Karolem X. złote pieniądze mieć będą wartość 25 i 50 Fr. Istniejąca teraz we Francyi moneta składa się z następuiącey wartości: podwoyne, potróyne i pięciowe centimy (miedziane) dziesięcio centimy, cwierć franka, trzydziesto-centimy, trzy cwierci franka, franka poiedyńczego i podwoynego i dwoch gatunkow złotey monety po 20 i 40 Fr. Tymczasem z. 3. 75 centimowki wyszły od 21 lat z uzywania, a cwierćfrankowek bardzo iuż mało w biegu. Podług propozycyi P. D. G. bitą ma bydź na przyszłość dogodnieysza dla codziennego użycia drobna moneta, &c.

Zapewniaią, iż praca do obmyślenia wynagrodzenia Emigrantow iest iuż ukończona i w tym ieszcze miesiącu będzie rządowi oddana.

Tegoż samego dnia, w którym Ludwik XVIII roztał się z tym światem, umarł w kilka godzin po nim stary i wierny Roialista Tisset de la Moth w 83 roku życia. Uszedł z kraiu, gdy Ludwik

XVI przytrzymany został w Varennes, i od zmarłego Króla otrzymał późniey pensyią. Gdy dowiedział się o chorobie Króla, rzekł, iż go nie przeżyie.

Nietylko wszystkie tuteysze Gazety, ale i Monitor wychodzi teraz z czarnemi obwodkami.

W przeszłym tygodniu nie był tak liczny przewóz podróżnych między Kalę i Dowrem iak dawniey. Przybyło t lko 680 cudzoziemców, a nie odpłynęło iak 639. P. Canning-Str fford i Xże Broglio przybyli z Londynu i udali się do Paryża.

Wcale nowy utworzył się handel między naszem i głównemi miastami Francyi, i Szwaycaryią, od którego niema ieszcze w Taryffie celney opłaty. Traktyierowie i kawiarze sprowadzaią Szwaycarskie dziewczęta do sprzedawania lemoniady i kawy. Muszą bydź nietylko piękne i rozsądne, ale nadto umieć się przystoynie w narodowym swoim stroiu ubierać. Mniey znaczące kawiarnie, nie maiące dosyć pieniędzy na sprowadzenie oryginalnego towaru, sprowadzaią dziewczęta wieyskie z Franche-Comté i udaią ie za Szwaycarskie.

Lekarz i autor wielu pism Leon Rouzet, i Marszałek polny Bacler d'Albe, który pod Napoleonem był dyrektorem topograficznego gabinetu, zręczny malarz i rysownik, umarli w tych dniach.

— Dnia 25. —

Wczoray po Mszy S. przyiął J. K. M. na prywatnem posłuchaniu Xcia Brunświckiego, Biskupa Chartres i P. Ravez, prezesa izby Deputowanych. Potem pracował z Hr. Villele.

D. 27 b. m. oznaczony iest na powrót Króla i iego rod iny do Tuilleries.

Złożenie ciała zmarłego Króla w kaplicy kościoła St. Denis nastąpiło onegday w sposobie prze isanym bez żadnego przypadku. Cały Paryż był pusty i wszystkie ręce spoc ywały, ulice tylko przez które szedł załobny orszak napełnione były ludem, lecz p nura cisza panowała pomiędzy wie kiemi temi tłumami ludu. Słychać nawet było stąpanie żołnierzy i przytłumione tylko tony bębnów i odgłos dzwonów przerywały tę ciszę. Ogromny dzwon przy kościele Panny Maryi, w ktory dzwonią tylko, przy koronacyi i pogrzebie Krolów dawał znak do wystrzału z działa. Każd z załobnych powozów ciągnęło 8 kirem pokrytych koni, a około nich szli siwem włosem okryci w szarych płaszczach starcy niosący pochodnie. Ostatni z tych powozów był De fin. Karawan nadspodziewanie był paradny. W kościele St. Denis wystawione było wspaniałe załobne rusztowanie w kształcie starożytnego grobu. Dziekan tamteyszey kapituły odebrał ciało od Wielkiego Jałmuznika, które złożone zostało w pokrytey załobą i suto oświeconey kaplicy.

Już to po trzeci raz wstępuie trzech braci ieden po drugim na tron Francuzki. W czternastym wieku od roku 1314 do 1328 panowali ieden po drugim trzey synowie Filipa pięknego, pod imionami Ludwika X. Filipa V. i Karola IV. Takież zaszło zdarzenie w wieku szesnastym względem Franciszka II, Karola IX. i Henryka III, synów Henryka II, który umarł w r. 1559.

Przybył tu Poseł nasz przy Dworze Berlińskim, Baron Rayneval.

Z Madrytu d. 17 Września.

Król i rodzina Królewska ciągle bawią iescze w St. Ildefonso.

Gazeta tuteysza zawiera wyrok Królewski, w ktorym wyznaczone są nagrody tym, ktorzy przyczynili się do schwytania Riego.

Maytkowie i nadbrzeżni stróże, którzy przyłożyli się do wyrwania z rąk buntowników Taryfy, otrzymaią srebrne medale, na ktorym znayduie się bluszczem obwiedziona Liliia. Wdowie poległego pod Taryfą Porucznika Francuzkiego Quesel wyznaczył Król 8000 realów roczney pensyi.

Dawne wyroki, mocą których cudzoziemcy wieżdżaiący do Hiszpanii, składać muszą pewną opłatę, odzyskały znowu moc swoią.

Zapewniaią, iż Afrancedos (byli stronnicy Józefa Bonapartego) przywróconemi będą do łaski J. K. Mci. Używać maią nietylko wszystkich praw obywatelskich, ale nadto ci, ktorzy za Karola IV posiadali urzędy, otrzymaią stósowne pensyie.

Mianowany Biskupem Tortosy, były Minister X. Saez, konsekrowany został d. 29 Sierpnia w Tarragonie.

Sławny w romansie Jdziego Blasa z Santilany zamek Segovia, urządzony bydź ma na pomieszczenie znakomitszych więźniów stanu.

W nocy na 11 b. m. policyia w Barcelonie uwięzić kazała kilkanaście osób, które odebrać miały listy z zatrważaiącemi doniesieniami. — Złożono tam także kilku urzędników, których miano za liberalistów lub należących do taynych towarzystw.

Niderlandska flotta pod Admirałem Wolterbeck zawinęła d. 31 Sierpnia do portu Mahon (na Minorce.) Przybyła tam w 5 dni z Algieru i przywiozła od Niderlandskiego Konsula doniesienie, iż Algierczykowie uzbraiaią eskadrę na chwytanie kupieckich Hiszpańskich okrętów.

Mocą rozkazu Królewskiego okręty wszystkich narodow, a nawet północney Ameryki, zawiiaiące do Kuba podlegaią opłacie po 20 realów od beczki.

Herszt buntowników, którzy d. 13 Sierpnia na Almeria uderzyli, nie iest dotąd schwytany. Nazywał on się Jenerałem szóstey dywizyi oswobodczego woyska. Znaleziono tylko iego kapelusz.

Z Londynu d. 18 Września.

P. Canning (Minister spraw zagranicznych) za przybyciem do Dublina, prosił, aby z powodu iego przyiażdu żadnych nieczyniono mu honorów. Z tem wszystkiem przyięto go dosyć uroczyście, i członki związku Pomarańczowego wystąpiły nader wystroione. Lord Prezydent i ieden z Ławników odwiedzili go zaraz. Z zaproszenia na obiad z powodu obięcia urzędu przez pierwszego, wymowił się grzecznie krótkiem bawieniem.

Należący do bankierskiego domu Marsch, Strucey i Graham, P. Fauntleroy. miał na 200000 fs. fałszywych biletów skarbowych zrobić. Siedzi teraz w więzieniu i stoi zawsze przy nim dwóch stróżów, aby sobie życia nie odebrał. Ma około 40 lat i niektóre Gazety głoszą, iż bardzo podobny iest do Napoleona Bonaparte.

Przez P. Goughs wynaleziony no-

wy woz parowy ubiega w godzinę 2 mile.

Pułkownik Archibald Campbell, mianowany iest dowodcą przeznaczoney z Kalkuty przeciw Birmanom kolomny woyska. Potwierdza się, iż trzy przeciw nieprzyiacielowi idące kolomny, wynoszą 20,000 ludzi, do ktorych Bengal 12, Madras 6, Bombay 2 tysiące ludzi dostawiły. — Ajent Grecki, Kapitan Mikołay Chiesela, odiechał z Kalkuty z 26,000 rupiy, które przez składki dla Greków zebrane zostały.

O smutnem zakończeniu życia przez Iturbide udzielamy tu z Gazet Mexykańskich następuiące urzędowe pisma:

1) List Jenerała de la Garza do Ministra woiennego i morskiego, pisany z z Soto-la-Marina d. 17 Lipca 1824. " JW. Panie! D. 14 b. m. po 64 dniach żeglugi przybył do tuteyszego portu Angielski bryg Spring. Mowiono, że ten okręt płynie z Londynu i przywiozł Karola Beneski i iego przyiaciela, którzy układać się chcą z rządem Mexykańskim względem osadników Irlandskich i opatrzonemi są pełnomocnictwami od 3 w Londynie Irlandskich handlowych domów. Nazaiutrz odwiedził mnie Beneski i zapytałem go się o widoki i plany Iturbida; lecz zapewnił mnie rzetelną na pozor miną, iż Iturbide przy iego odpłynieniu żył z swoią rodziną wcale samotnie w Anglii. Powrócił potem na okręt dla wyprowadzenia swoiego towarzysza na ląd. Wczoray o godzinie 1 z południa odebrałem od dowodzącego w porcie officera uwiadomienie, że Beneski udał się z iedną osobą piechotą na ląd, którey poznać niemożna, ponieważ iest przebraną. Udałem się zaraz z małym orszakiem za niemi, dla wybadania Beneskiego. O godzinie piątey dognałem ich przy los Amoros około 6 godzin drogi od tego miasta. Poznałem w krótce, że przebrana osoba iest Augustynem Iturbide, który nawet przemowił do mnie i oświadczył: że towarzyszace mu osoby są iego żona i młodsze dzieci, a starsze zostawił w Londynie. Kazałem go zaraz pochwycić i pod dobrą strażą tu do więzienia przyprowadzić. Na moią odpowiedzialność, mimo uchwały Kongressu względem niego pod d. 28 Kwietnia zapadłey, zważywszy, iż przybył bez oręża polegaiąc na dobrey we mnie wierze, odesłałem go do prowincyionalnego Kongressu tey prowincyi, aby względem iego losu postanowił. Tego ieszcze wieczora poiechałem do Padilla, gdzie ten Kongres odbywa swoie posiedzenia.,,

2) List Sekretarza prowincyionalnego Kongressu Tamaulipas do dowodzącego w tey prowincyi Jenerała, z Padilla d. 18 Lipca. Na doniesienie dowodzącego Jenerała o przybyciu Don Augustyna Iturbide do Soto-la-Marina, postanowił Kongres, aby uchwała Kongressu jeneralnego pod d. 28 Kwietnia wykonaną została. Podług tey ustawy iest Iturbide pod iakim bądź pozorem pokaże się na ziemi, iest za wyiętego z pod prawa uważany. Uwiadamiam JW.P. o tem postanowieniu, ażebyś go pod surową odpowiedzialnością uskutecznił, i Iturbide zostawiwszy mu tylko tyle czasu, aby się iako Ghrześciianin na śmierć przygotował głowę uciąć kazał. Nakazuie się oraz WPanu, ażebyś zawołał pod broń milicyią, uwiadomił ią o tem rozkazie i ninieysze pismo naywyższemu rządowi udzielił. — 3) List Jenerała de la Garza

z Padilla dnia 19go Lipca do Ministra woiennego. "Doniosłem J. Wielmożnemu Panu z Soto-la-Marina o poymaniu Don Augustyna Iturbide, i że go odesłałem Kongressowi tey prowincyi. Dziś o godzinie 8 rano powróciłem tu, a o 3ciey popołudniu odebrałem wyrok zastósowany do uchwały z d. 28 Kwietnia, o godzinie 6 tegoż wieczora zmuszony zostałem Iturbide kazać rozstrzelać, iak zaświadczenie Regidorów i Plebana Padilli poświadcza i to bez dozwolenia mu mówić i tłumaczyć się, aby zwłoka przez to nie wzbudziła powszechney litości. Upraszam JWPana uwiadomić o tem rząd.,, — 4) List Sekretarza Kongressu Tamaulipas do Ministra woiennego, z Padilla d. 20 Lipca. "Jenerał de la Garza przybył tu wczoray i przyprowadził pod swoią strażą Iturbide, którego pod rozrządzenie Kongressu oddał. Przesłany mu rozkaz wykonania uchwały z d. 28 Kwietnia uskuteczniony został, i więzień został wczoray w wieczór rozstrzelany. Zdarzenie to posłuży zapewne do wytrącenia z ręku oręża Iturbidistom i naprowadzi publiczne mniemanie do istnącego systematu. Pospieszam donieść o tem JWPanu, ażeby władza wykonawcza zatwierdziła co się stało i oraz postanowiła względem losu rodziny i orszaku Iturbida, ktorzy do dalszego czasu zostaią w Soto-la-Marina uwięzionemi.,,

Co wczorayszc nasze Gazety o okazaney w Mexyku radości z powodu śmierci Jturbide pisały, nic się nie potwierdziło. Ani w Gazetach tamteyszych, ani w Kongressie, ani nigdzie nie okazano żadnego nieprzystoynego znaku. Owszem Gazeta Sol pod dniem 29tym Lipca umieściła następuiącą uwagę: "Ludzkość i polityka wkładaią na nas obowiązek nietykania popiołów nieżywego. Oby iego nieszczęście zapomnieć nam dozwoliło dawnieysze iego postępowanie! Staraymy się owszem przy tym wypadku zniszczyć smutną niezgodę, która nam rozszarpaniem grozi, i aby ta chwila stała się chwilą poiednania.,, Kongres odbieraiący liczne adressy z powodu śmierci Jturbida, nic ieszcze względem iego rodziny nie postanowił. Wniosek tylko aby pozostałey po nim wdowie wyznaczonych było 8000 piastrów roczney pensyi z przeyściem po iey śmierci na dzieci przyięty został.

W wielu prowincyiach Mexyku uspokoione iuż zostały zaburzenia i rząd zdaie się utwierdzać. D. 13 Lipca proponowano Kongressowi jeneralnemu ustanowienie władzy wykonawczey zamiast w trzech osobach w iednym Prezydencie na wzór północney Ameryki. Jeżeli się ten wniosek utrzyma, tedy pewnie na Jenerała Bravo padnie wybór.

— Dnia 22. —

Dwor zawdział żałobę po zmarłym Królu Francuzkiem do 14 Października.

Król posłał Cesarzowi Alexandrowi w podarunku znaczną ilość rzadkich roślin z ogrodu swego w Kew.

P. Canning krótko ma bawić w Irlandyi. Córka iego zaślubić się ma z młodym Irlandskim szlachcicem, który znayduie się także teraz w Dublinie.

Jenerał Mina wyleczony zupełnie został z choroby, na którą oddawna cierpiał. Wyzdrowienie swoie winien Lekarzom Astley Cooper i Gaitskell, którzy wspaniale odrzucili wszelką nagrodę. Mowią, iż Jenerał Mina i Pułko-

wnik Hamilton za 8 dni odpłyną do południowey Ameryki.

P. Alexander Baring kazał w wieyskiem mieszkaniu swoim przy Alersferd wystawić gwiazdopatrznią, która go 15,000 Fs. kosztuie.

Podług Gazety Kalkuckiey Birmanowie ustąpili z Cachar, woyska ich powróciły do Silhet i ajent naszego Wielkorządcy udał się do Goalparah.

Prywatne listy, które w 79 dni z Cap-Coast do Plimut nadeszły, donoszą, iż z naywiększą niecierpliwością oczekiwano tam posiłków i żywności, gdyż naywiększy głód panuie. Z powodu potyczek z Aschantami i chorób 50 tylko Angielskich żołnierzy zostać miało przy życiu, którzy trudnią się zburzeniem miasta, ażeby Aschantowie za przybyciem nie mogli uchronić się w domach przed ogniem z twierdzy.

Jenerał Lafayette, który w Ziednoczonych Stanach wszędzie iest z wielkiem uszanowaniem przyymowany, pojechał d. 23 Sierpnia do Nowego Londynu.

Jenerał Montilla po 10letniey niebytności przybył w połowie Lipca do miasta swoiego urodzenia Karakas. Temu Jenerałowi winna Rplta Kolumbiyska oswobodzenie prowincyy Santa Martha, Rio de la Hache i Kartageny.

Podług naynowszych doniesień z Guaiquil, Jenerał Boliwar łączył swoie siły w Huaras, które powiększaią się codziennie przez przybywaiące przez Panama posiłki i na końcu Maia wynosiły do 16.000 ludzi. Listy pod d. 23 Maia donoszą, iż posunął się wewnątrz kraiu aż do Cuara, dla osadzenia tamteyszych wąwozów. Callao iest ciągle ieszcze zamknięte. Niedawno popłynęło znowu z Guaiaquil 1800 ludzi dla złączenia się z woyskiem Boliwara.

Rząd Chiliyski mianował Posłem swoim w Wassingtonie Pana Campino. Wyprawa Dyrektora Freyre przeciw wyspie Chiloe nie poszła szczęśliwie, i powrócił z wielką stratą w ludziach i okrętach do Valpairoso. Na wysiadłych na ląd Chiliyczyków uderzyli wyspiarze z naywiększą wściekłością i do ustępu zmusili, przyczem nawet Freyre został raniony. Ztem wszystkiem niepodległość Chili iest zapewniona; z Peru i Atakama nie lęka się żadnego napadu, a przez niedostatek okrętów nie mogą roialiści żadnego przedsięwziąść attaku od morza. Dowiedziano się tam także, iż flotta Francuzka płynie na spokoyne morze, a na wysokości wysp Falkland widziano dwa woienne Hiszpańskie okręty, płynące ku przylądkowi Horn.

Wyrok Cesarza Brazyliyskiego pod d. 11 Czerwca stanowi, iż cudzoziemcy przyymowanemi będą do służby na flottę Brazyliyską, i poki uznanie niepodległości tego kraiu nie nastąpi, pobierać będą do zwyczaynego żołdu połowę tegóż żołdu w dodatku. — D. 9 Sierpnia Pernambuko przez Brazyliyską eskadrę, do którey przyłączyła się ieszcze główna flotta pod Cochrane, było ściśle zamknięte, i Corvalho został na lądzie pobity i w portowem mieście Recise opasany.

Do Anglii wysłanych iest kilkanaście Greckich chłopców, którzy ukształceni w naukach będą.

DODATEK
DO Nro 81.
GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA DNIA 10 PAŹDZIERNIKA 1824 ROKU w NIEDZIELĘ.

— *Z Krakowa.* —

REKTOR
Uniwersytetu Jagiellońskiego.

W dopełnieniu Reskryptu Wielkiey Rady tegoż Uniwersytetu z dnia 28 Września r. 1824 do L. 1085 wydanego, stosownie do przepisów Statutu o Konkursach w § 2. i 3 zawartych, podaie do wiadomości i ogłasza Konkurs na Katedrę Professora Astronomii i Dyrektora Obserwatoryium Astronomicznego w Uniwersytecie Jagiellońskim przez rezygnacyią z strony byłego iey Professora i Dyrektora a przez Radę Wielką Uniwersytetu przyiętą wakuiącą; z obowiązkiem dawania sześć lekcyi Publicznych w tygodniu, czynienia i zapisywania wszelakich Obserwacyi i utrzymywania w tem względzie Korrespondencyi z zagranicznemi Obserwatoryami. — Konkuruiący o tę Katedrę winni są złożyć w Kancellaryi Uniwersytetu, opis swoiego życia, udowodniaiąc zaświadczeniami swoie Nauki i dobre obyczaie, tudzież uzyskany Stopień Doktora Filozofii, dołączą oraz Programma, według którego każdy z Nich życzy sobie dawać lekcyie przedmiotu wyżey wymienionego. — Po złożeniu takowych dowodów, współubiegaiący się uwiadomieni zostaną o dalszym postępowaniu Konkursu. Roczna pensyia do tey Katedry przywiązana wynosi 6.000 Złp. — Termin ubiegania się o wspomnioną Katedrę iest dzień 1 Stycznia 1825 r.

Zastępca Rektora Uniw: Jag:
Girtler.
Jankowski.
Sekret. Uniw.

Z Wiednia d. 18 Września.

Jego Cesarska Mość raczył nayłaskawiey na Seym Galicyyski, przypadaiący w d. 18 Października r. b. Ignacego Hrabię Krasickiego, Deputata Wydziału Stanowego mianować pierwszym Królewskim Kommissarzem, a drugim Kommissarzem Królewskim Jana Uruskiego Deputata honorowego Wydziału Stanowego.

Z Rzymu d. 13 Września.

Zmarły tu niedawno Kardynał Severoli (Antoni Gabryel) rodem był z

Faenza i dożył 67 lat 6 miesięcy i dni 11. Naprzód był Biskupem w Fano, potem Arcybiskupem w Petra i Nuncyuszem Papiezkiem, w Wiedniu, potem Biskupem w Viterbo w Toskanii, a w r. 1816 otrzymał godność kardynalską. Dla teologicznych wiadomości bardzo był szacowany.

D. 9 b. m. umarł w Turynie Kardynał Solaro. Znakomity ten Prałat urodził się d. 24 Stycznia 1743 w Vilanuova (w Piemoncie) i był Biskupem w Aosta; ale gdy pod rządem Francuzkiem to biskupstwo zniesione zostało, ofiarowano mu biskupstwo w Gap, którego nieprzyiął. W r. 1816 otrzymał godność kardynalską i Król Sardyński mianował go swoim Jałmużnikiem.

Z Szwaycaryi d. 20 Września.

D. 6 b. m. w Lucernie nastąpiło podpisanie ponowioney kapitulacyi woyskowey o gwardyią Szwaycarską w Rzymie z strony Oyca S. i Kantonu Lucerny. Papiezka gwardyia Szwaycarska składa się teraz, wraz z 3 officerami, z 103 ludzi; lecz Oyciec S. warował sobie pomnożenie iey do 200 ludzi. Wszyscy officerowie muszą bydź z Kantonu Lucerny; kapitana obiera Oyciec S. z podanych sobie przez rząd kandydatów, a porucznicy mianowanemi są na iego zalecenie. Ubior i uzbroienie pozostaią iak były w r. 1505 umówione podczas pierwszego urządzenia takowey gwardyi.

Liczba uczniów na r. 1824 w Akademii Berneńskiey wynosi: 35 słuchaiących teologii, 44 prawa, 42 medycyny i chirurgii, 13 medycyny zwierzęcey i 63 filozofii. W roku zeszłym liczba uczących się wynosiła tylko 179, a w bieżącym 197.

Osada Szwaycarska w Neu-Vevai w północney Ameryce znayduie się w nader smutnem położeniu, z takiey samey okoliczności, na którą się powszechnie w Europie żalą, to iest taniości zboża. Naybogatsi rolnicy zubożeli, ponieważ płodów swey ziemi sprzedać nie mogą, a przymuszonemi zawsze są zakupywać różne potrzeby, iako to sol, skóry, żelazo, narzędzie, konie, i t. d. których dostać nie można iak tylko za gotowiznę. Do roku zeszłego sprzedarz wina była ieszcze iedynym zasiłkiem; lecz teraz i ta ustała, bo cena iego spadła i pomnożyły się winnice. Z tego powodu muszą sami osadnicy grunta swoie obrabiać niebędąc w stanie przynaiąć robotników.

Z Sztokólmu d. 17 Września.

J. K. W. Następca tronu i iego Małżonka oczekiwanemi tu są w połowie przyszłego miesiąca na powrót z Chrystianii. — Hr. Sandels uda się na końcu bieżącego miesiąca do Norwegii, dla obięcia znowu Wielkorządstwa tego królestwa.

Dotychczasowy Poseł Niderlandzki przy Dworze Kopenhagskim, P. van Crombrygghe, ziedzie tu w tymże zaszczycie.

Maior Bodisko przybył tu gońcem z Petersburga.

Na końcu bieżącego miesiąca odpłynie ztąd handlowa wyprawa do Kartageny w Kolumbii. Przeznaczony do tey wyprawy okręt iest nowo zbudowany. Płynie na nim wielu officerów Krolewskiey admiralicyi, dla obeznania się

z tamteyszemi wodami. Wyprawa ta zostaie pod kierunkiem byłego Gubernatorskiego Sekretarza Hauswolf, który kilka lat bawił w Kolumbii i przed kilku laty tu powrócił.

— Dnia 21. —

C. K. Austryiacki Szambelan, Hr. Woyna, który był tu iuż dawniey sprawuiącym interessa tego Dworu, przybył tu d. 18 dla sprawowania na nowo tego urzędu. Dotychczasowy sprawuiący też interessa, Hr. Colloredo, wkrótce ztąd wyiedzie.

Komitet prawodawczy rozpoczął teraz rewizyią proiektu ustaw cywilnych. Skoro ukończy rewizyią, zostanie proiekt pod rozwagę naywyższego sądu oddany.

Z Kopenhagi d. 18 Września.

D. 1 Października NN. Królestwo zaymą tuteyszą zimową rezydencyią.

Dwór zawdział na 4 tygodnie żałobę po zmarłym Królu Francuzkim.

Xże Bentheim odiechał ztąd wczoray.

Rocznica urodzin Xcia Chrystyiana obchodzoną była uroczyście d. 18 b. m. w Odense.

Z Bruxelli d. 23 Września.

N. Król zniósł wyrokiem pod d. 12 b. m. od 1 Stycznia 1825 opłatę od zawiiaiących okrętów dla szkoły morskiey w Amsterdamie.

Dwór nasz zawdział d. 20 b. m. na 4 tygodnie po zmarłym Królu Francuzkiem żałobę.

Hr. Ożarowski, Jenerał adjutant N. Cesarza Alexandra przebiegł przez miasso nasze z pismem do rządu Angielskiego.

D. 12 przyszłego miesiąca rada stanu mieć tu będzie pierwsze posiedzenie.

Była Cesarzowa Hayti, Pani Chrystof, przybyła z dwiema swoiemi córkami w podróży z Londynu do Włoch d. 16 b. m. do Ostendy.

Prywatny list z Paryża zapewnia, że Król Ludwik XVIII do testamentu swoiego przydał polityczną kodicillę.

Gubernator Henegau, który poiechał do Paryża, niema zlecenia układania się o traktat handlowy z Francyią, ale tylko zainformowania Posła naszego, Barona Fagel, który ma rzecz tę poleconą, o potrzebach i życzeniach, które dobrze zna, obustronnych nadgranicznych prowincyy.

Szwedzki Poseł przy naszem Dworze, Kawaler d' Ohstson, przybył do miasta naszego.

Między Paryżem i Amsterdamem przewiiaią się często gońcy.

Zona handluiącego tu porcelaną urodziła d. 22 b. m. dwudzieste czwarte dziecię. Zyie z nich 11. Matka liczy 38 lat i raz tylko miała bliźnięta.

Od granic Tureckich d. 1 Września.

Ustąpienie woysk Tureckich z Xięztw Multan i Wołoszczyzny zdaie się Rossyia uważać za dopełnione, chociaż listy z nadgranicy pod d. 27 i 28 Sierpnia nic ieszcze o zupełnem ich wyyściu nie donoszą. Zapewne Hospodarowie żądali, aby część tych woysk dla utrzymania spokoyności pozostała, i powody do tego uznane zostały zasłuszne.

Podług Gazety Florenckiey flotta Turecka wylądowała wprawdzie na Samos, ale nieszczęśliwie. Grecy pobili Ottomanów na lądzie i morzu, ktorzy

utracili 4 woienne okręty, wiele przewozowych statków i wysiadłe woyska. — W Navarino odkryty został spisek na ułatwienie wylądowania Egipskiem woyskom przy Kalamata; podwoiono zaraz osadę i brzegi nowem woyskiem osadzono. Oraz nakazał rząd poczynić przygotowania do wysadzenia miasta Kalamata na powietrze, ieżeliby udało się woyskom Egipskiem wylądować.

Nadeszły do Tryiestu d. 14 Września pocztowy statek z Korfu przywiozł wiadomość (iak Gazeta Powszechna pisze), że Kanaris dotrzymał swoiego przyrzeczenia i Kapitana Baszę na powietrze wysadził. Gdy listy z Korfu nie były ieszcze rozdane, przeto ważna ta wiadomość opiera się ieszcze na powieści przybyłego na tym statku podróżnego. Kanaris miał nawet sam paść ofiarą bohaterskiego swoiego przedsięwzięcia i od wszystkich Greków bardzo iest żałowany.

— Dnia 3. —

Podług Gazety Powszechney bunt Janczarów w Stambule nie zdaie się ieszcze bydź zupełnie uśmierzony. W. Wezyr i Reis-Effendy, przeciw którym naybardziey powstaią Janczarowie, utrzymuią się wprawdzie ieszcze na swoich urzędach, ale nie wiadomo na iak długo. Zuchwałość Janczarów i Ulemów tak daleko posuniętą bydź miała, iż na widok syna, ktorego Sułtan przymuszony został bierać z sobą do Meczetu, oycu pogrozili, a do syna ręce wyciągali. Stolica zostaie w wielkiey obawie.

O żegludze Kapitana Baszy przeciw Samos dowiaduiemy się z doniesienia z Smirny pod d. 19 Sierpnia, że flotta Grecka podczas mocnego północnego wiatru z wielką pomyślnością wysłała palny statek przeciw fregacie i dwiema brygom, które zasłaniać miały przewóz woyska z Natolii do Samos. Fregata została na powietrze wysadzoną, a brygi po krótkiey obronie zabrane (Może ten wypadek wzięto za rzekome wysadzenie na powietrze przez Kanaris admiralskiego okrętu.) Grecy mieli potem zabrać 60 do przewozu woyska przeznaczonych bark, które przestraszony lud opuścił. Kapitan Basza maiąc przeciwny wiatr nie mógł w to mieysce z główną flottą na pomoc przybydź. Egipska wyprawa opuścić miała d. 9 Sierpnia Rodus. i d. 27. pod brzegami Morei w okolicy Navariono słyszeć miano mocne z dział strzelanie. Podług innych doniesień wyprawa ta popłynąć miała z Rodus do Karamanii, dla nabrania świeżey wody.

UWIADOMIENIE.

Podpisany przeniósł się z mieszkania Nro 199 pod Nro 89 do kamienicy P. Masłowskiego w tey samey ulicy Grodzkiey w Krakowie od dnia 1 Września 1824 roku.

Michał Stachowicz.

DONIESIENIE.

W dniu 12 Października r. b. o godzinie 9tey zrana w Krakowie w Gmachu Sukiennica h odbędzie się w drodze Exekucyi Sądowey Licytacya rożnych ruchomości iako to: Mebli, sprzętów, landszaftów, Zegaru, &c. &c. — tegoż dnia po południu o godzinie 3ci na Kazmierzu pod L. 204 w mieście Zydowskim będzie Izba z Komnatą i piwnicą na rok ieden wydzierżawioną. —

W Krakowie dnia 7 Października 1824 r.

H. Salomoński, Kom: Sąd.